

Hlavný kontrolór Mesta Jelšava

STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2013

V zmysle §18f, ods. 1 , písm. c/ , zákona č. 369/1990 Z . z . o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov / v z.n.p./ predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2013 a 2014-2015 .

Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta bolo spracované na základe predloženého viacročného rozpočtu mesta a návrhu rozpočtu na rok 2013 , ktorý bol spracovaný v súlade s §9, zákona č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách v územnej samospráve v z.n.p .

Pri spracovaní stanoviska som posudzoval :

- 1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu**
- 2 . Metodickú správnosť predloženého návrhu rozpočtu**

1 . Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu.

1. 1 . Súlad so všeobecne platnými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom 523/2004 Z . z . o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p . a zák. č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p . Na základe zák . č.439/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti je mesto od r.2013 povinné zostavovať rozpočet v členení: 2 predchádzajúce roky, rozpočet bežného roka, očakávaná skutočnosť bežného roka a návrh rozpočtu na nasledujúce 3 roky.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov č. :

582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p. ; na základe ktorého v súlade s § 2 , ods. 3 bolo vydané VZN o miestnych daniach a miestnych poplatkoch

564/2004 Z . z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve v z.n.p, na základe ktorého sa podľa § 3 predmetného zákona a v súlade nariadením vlády č. 668/2004 sú stanovené kritéria podľa ktorých sa výnos dane rozdeľuje územnej samospráve .

597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl , stredných škôl ,školských zariadení v z.n.p a ostatných súvisiacich noriem

V záujme naplnenia Memoranda o spolupráci pri uplatňovaní rozpočtovej politiky orientovanej na zabezpečenie finančnej stability verejného sektora bol rozpočet na rok 2013 navrhnutý s prebytkom 34 779,00 Eur. Uvedenou výškou prebytku by mal byť naplnený záväzok mesta Jelšava v oblasti konsolidácie verejných financií a ďalších úspor

kvantifikovaných v rozsahu 5%-ného zníženia osobných výdavkov a 10%-ného zníženia výdavkov na tovary a služby.

1.2 . Súlad s internými predpismi obce :

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade :

VZN o dani z nehnuteľností.

Zásady finančného hospodárenia mesta.

Zásady postupu a zaraďovania prostriedkov zo štátneho rozpočtu a EÚ zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov , ak darca určí účel daru do rozpočtu mesta.

1.3 . Dodržania informačnej povinnosti obce :

Návrh rozpočtu bol zverejnený v meste obvyklým spôsobom na úradnej tabuli obce v zákonom stanovenej lehote t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v MsZ v súlade s §9, ods. 2 , zák. 369/1990 Z . z.

2 . Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu .

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 , ktorým sa stanovuje druhová , organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p.

3 . Tvorba návrhu rozpočtu.

Viacročný rozpočet na roky 2013 – 2015 je zostavený podľa zákona 583/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov a v súlade so zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v členení podľa §9 , ods . 1 a § 10 , ods.3 až 7 a vnútorne sa člení na :

1. bežný rozpočet , t.j. bežné príjmy a bežné výdavky
2. kapitálový rozpočet , t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky
3. finančné operácie

Viacročný rozpočet predložený na schválenie je zostavený v rovnakom členení , v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok t.j. rok 2013 vrátane jednotlivých programov . *Rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok je záväzný , rozpočty na nasledujúce roky nie sú záväzné , majú len orientačný charakter a ich ukazovatele sa spresňujú v nasledujúcich rokoch .*

Vo viacročnom rozpočte na roky 2013 – 2015 sú vyjadrené vzťahy k ŠR , v rámci prenesených kompetencií štátu , finančné vzťahy k štátnym fondom , zriadeným a založeným RO a PO a FO , ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu , k rozpočtom iných obcí a k rozpočtom VÚC .

Na prerokovanie je predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2014 – 2015 a návrh rozpočtu mesta na rok 2013 s nasledovnými východiskovými ukazovateľmi :

Príjmy rozpočtu :

Predkladaný návrh rozpočtu príjmov je potrebné považovať za rámcový (je spracovaný do výšky predpokladaných daňových a nedaňových príjmov , dotácií a transferov / , ktorý prejde určitým vývojom v súvislosti s ich plnením a to najmä s plnením daňových príjmov vplyv finančnej krízy / , u kapitálových príjmov ide o vplyv skutočne zrealizovaných prevodov majetku a získanie účelových dotácií .

Z prehľadu je vidieť ,že v roku 2013 sa predpokladá nárast rozpočtových príjmov najmä z navýšenia nedaňových príjmov a transferov v rámci verejnej správy .

1 . 1. Daňové príjmy :

Tieto príjmy sú základom financovania samosprávy . Najstabilnejšiu časť týchto príjmov tvoria podielové dane poukazované prostredníctvom DÚ zo ŠR , aj napriek finančnej kríze a jej dopadu na rozpočty obcí.

Z uvedeného prehľadu je vidieť , že pokiaľ nedôjde k významnému výpadku týchto prostriedkov , nehrozí mestu významnejšie riziko , pokiaľ nedôjde aj k poklesu ostatných príjmov. Táto kategória príjmov vykazuje vďaka kríze mierny pokles oproti našim predpokladom.

1 . 1. 2 . Daňové príjmy – daň z nehnuteľností

V roku 2013 mesto neuvažuje s nárastom daňových príjmov , vzhľadom na zlú finančnú situáciu obyvateľov , vysoké percento nezamestnaných od ktorých tieto pohľadávky nie je možné vymôcť vzhľadom na hmotnú núdzu , ako ukazuje výber týchto daní za rok 2012, kde bolo plánovaných 161 600 Eur a k 31.10.2012 bolo vybraných len 123 151 €, čo tvorí 76% ročného rozpočtu.

1 . 1. 3. Ostatné daňové príjmy :

Ide o daň za psa , daň za ubytovaciu kapacitu , za užívanie verejného priestranstva , daň z úhrad za dobývací priestor. Sú to pomerne nízke rozpočtové položky , preto im nevenujem osobitnú pozornosť .

1 . 2. Nedaňové príjmy

Ide predovšetkým o príjmy z vlastníctva majetku : z prenajatých pozemkov, budov, strojov, správne poplatky, za porušenie predpisov, za predaj tovarov, znečisťovanie ovzdušia, úroky.

Niektoré tieto príjmy nemajú stabilnú tendenciu a je ich ťažké rozpočtovať , ich vývoj je závislý od reálnej finančnej situácie nájomcov , dochádza k oneskoreným úhradám nájomov .

Ostatné nedaňové príjmy sú uvedené v návrhu rozpočtu a tvoria nárast rozpočtu oproti r.2012.

1 . 3 . Dotácie a transfery

Návrh rozpočtu na strane bežných príjmov počíta aj s transfermi a dotáciami , ktoré budú poskytnuté mestu z jednotlivých kapitol ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií

a účelovými dotáciami hlavne z UPSVaR . Jednotlivé transfery v rámci verejnej správy sú podrobnejšie rozpísané v dôvodovej správe k návrhu rozpočtu Mesta Jelšava na roky 2013 – 2015. Transfery v návrhu rozpočtu na r.2013 tvoria nárast oproti predchádzajúcemu roku.

Ako je vidieť z uvedeného, navrhované príjmy rozpočtu sú primerané reálnej situácii a v oblasti daní zohľadňujú predpokladaný vývoj v krízovom období .

1 .Výdavky rozpočtu – bežné .

Vývoj bežných výdavkov v sledovanom období má klesajúcu tendenciu, zvlášť badateľné je to v položke verejná správa , keď oproti roku 2012, keď sú výdavky verejnej správy rozpočtované vo výške 479 280 € , na rok 2013 ich výška je plánovaná na 438 000 €.
Pokles výdavkov vyplýva z poklesu príjmu z podielových daní , avšak zostavovateľ rozpočtu uvedené skutočnosti bližšie nekomentuje .

1. 1. Výdavky verejnej správy :

Výdavky v r. 2013 sú rozpočtované omnoho nižšie ako v r.2010, 2011, 2012. Odráža sa to v návrhu aj na mzdách, ktoré budú omnoho nižšie ako bol návrh na tento rok. Súvisí to aj s Memorandom, ktoré uzavrela vláda so ZMOS-om. Znižujú sa výdavky na cestnú dopravu, tovary, služby, príspevkovým a rozpočtovým organizáciám. Navyšuje sa položka na vzdelávanie v kapitole prenesené kompetencie.

Ostatné výdavky si zachovávajú trend skutočnosti z r. 2012, alebo sa mierne znižujú a teda sú reálne.

Kapitálový rozpočet :

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10 , ods. 7 , zákona č. 583/2004 Z . z. ako **schodkový** , tento schodok je v súlade so zákonom krytý prebytkom bežného rozpočtu .

Kapitálové príjmy sa predpokladajú z predaja bytov a pozemkov vo vlastníctve mesta.

Kapitálové výdavky sú určené na dokončenie rekonštrukcie námestia a výdavky na infraštruktúru v okolí bytového domu Armádna č.274.

Finančné operácie :

Príjmové finančné operácie pozostávajú zo zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov a rezervného fondu.

Výdavkové finančné operácie – splácanie istiny z bankových úverov.

Dotácie a transfery :

Transfery na prenesené kompetencie sú prostriedkami účelovo viazanými a preto rozpočtom mesta iba „prechádzajú“ a v plnej výške sú poukazované na príslušnú činnosť. Ide o transfér na základne vzdelanie , matriku , ZOS a pod.

Rozpočtové a príspevkové organizácie mesta .

Mesto je zriaďovateľom **rozpočtovej organizácie Základná škola s materskou školou Jelšava.**

Prostriedky sú poukazované za ŠR a sú prísne účelovo viazané . Z rozpočtu mesta prechádzajú v plnej výške do rozpočtovej organizácii , ktorá má právnu subjektivitu . Výška príspevku originálnych kompetencií sa mierne zníži oproti r.2012.

Mesto taktiež zriadilo rozpočtové organizácie Mestské múzeum a Osvetové centrum Višegrádskej kultúry, kde tiež v rozpočtoch na ďalšie roky sa znižujú dotácie mesta.

Príspevková organizácia Mestské služby Jelšava :

Hospodári s príspevkom mesta , ktorý je v budúcom roku rozpočtovaný nižšie ako v predchádzajúcich rokoch, no v nasledujúcich rokoch má tento príspevok mierne stúpajúci trend a je nutné nájsť vhodný spôsob dôsledného sledovania čerpania tohto príspevku .

Programový rozpočet mesta Jelšava .

Zákon 324/2007 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. v § 9,ods,1 , uvádza : viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri roky .

Pri tvorbe programového rozpočtu ide najmä o vytvorenie programovej štruktúry / tvorba programov , podprogramov prvkov , projektov / , formulovanie zámerov a cieľov , vytvorenie merateľných ukazovateľov a následné rozdelenie výdavkov rozpočtu do jednotlivých programov .

Programový rozpočet mesta na roky 2013 – 2015 obsahuje 14 programov , formulovanie zámerov a cieľov vychádza z poznatkov získaných z pilotných rozpočtov .

Výsledok hospodárenia :

Podľa zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. sa rozpočet mesta zostavuje ako prebytkový alebo vyrovnaný .

Predpokladom vývoja výsledku hospodárenia v rokoch 2013 – 2015 sú rozpočty navrhnuté ako prebytkové.

Návrh bežného rozpočtu pre aktuálny rok je zostavený v súlade s §10, ods. 7 , zákona 583/2004 Z . z . ako **prebytkový** .

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený v súlade s §10 , ods. 7 , zákona č. 583/2004 Z . z. ako **schodkový** , tento schodok je v súlade so zákonom krytý prebytkom bežného rozpočtu .

Podľa §16 , ods. 5 zákona 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p . prebytok - rozpočtu mesta počítame podľa § 10, ods.3 , písm . a/ a b/ .

Zhrnutie.

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Jelšava na roky 2013- 2015 a návrh rozpočtu mesta na rok 2013 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z.n.p. a zákonom č. 583/2004 Z . z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. . Návrh zákona zohľadňuje ustanovenia zákona 582/2004 Z . z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p .

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so VZN a internými normami mesta .

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v meste obvyklým spôsobom v zákonom stanovenej lehote pred jeho schválením v súlade s §9 , ods.2 , zákona 369/90 Z . z. o obecnom zriadení v z.n.p .

Návrh viacročného programového rozpočtu spĺňa zákonom predpísané náležitosti a z predchádzajúcich porovnaní a analýz vyplýva , že mesto Jelšava , nie je v r. 2013 vystavené významným finančným rizikám a neistotám a preto poslancom MsZ

odporúčam:

*1. návrh rozpočtu na rok 2013 **schváliť** vo finančnej aj programovej štruktúre*

*2 . návrh viacročného rozpočtu na rok 2013 – 2015 vo finančnej aj programovej štruktúre **zobrať na vedomie***

V Jelšave: 11.12.2012

HK – Ľubomír Miklo